

Raadsvoorstel

Onderwerp Verbetering akoestiek gymaccommodaties
Telnr. 14050 Bijlagen 0

Registratienummer **385253-2023**
Classificatie Openbaar Geheim Vertrouwelijk (bij gebruik van
persoonsgegevens)

Portefeuillehouder Bloemhoff

Langetermijn agenda (LTA) LTA ja: Maand 1 Jaar 2024
Raad LTA nee: Niet op LTA

Voorgesteld raadsbesluit

De raad besluit:

- I. de akoestiek in de gymaccommodaties in de gemeente Groningen te verbeteren door:
 - het aanpassen van de gemeentelijke gymaccommodaties waarvan de akoestiek ontoereikend is;
 - het vergoeden van 50% van de kosten voor het aanpassen van de gymaccommodaties die eigendom zijn van een schoolbestuur, tot een maximum van € 15.000 per zaaldeel;
- II. een uitvoeringskrediet van € 1.900.000, - beschikbaar te stellen voor het uitvoeren van maatregelen ter verbetering van de akoestiek in gymaccommodaties;
- III. de kapitaallasten horende bij de investering genoemd onder besluitpunt II à € 223.250, - te dekken door een onttrekking aan de beklemde reserve materiële vaste activa, na het (verwachte) jaar van gereedkomen;
- IV. de reeds beschikbaar gestelde middelen vanuit het IABB à € 300.000, - te storten in de reserve materiële vaste activa;
- V. aanvullend € 1.600.000, - beschikbaar te stellen vanuit het Programma 3, Onderwijs en deze middelen storten in de reserve materiële vaste activa;
- VI. de gemeentebegroting 2024 op deelprogrammaniveau overeenkomstig te wijzigen

Samenvatting

In het in 2021 opgestelde IABB is een kwaliteitsimpuls opgenomen voor de verbetering van de akoestiek van de gymaccommodaties. Een goede akoestiek is noodzakelijk voor een veilige werk- en lesomgeving. Slechte akoestiek van gymaccommodaties kan leiden tot klachten bij gymdocenten. In samenspraak met de schoolbesturen is de akoestiek van een aanzienlijk deel van de gymaccommodaties onderzocht en is op basis van de voorgestelde maatregelen een raming gemaakt van de kosten voor de te realiseren aanpassingen. Uit het onderzoek blijkt dat de in het IABB geraamde investering voor de aanpassing niet toereikend is en is aanvullend budget benodigd. Om schoolbesturen te stimuleren hun eigen accommodaties ook aan te passen en daarmee een veilige lesomgeving voor alle gymdocenten en leerlingen te realiseren, is voorgesteld de schoolbesturen tegemoet te komen in de kosten. De voorbereiding en aanbesteding van de te realiseren maatregelen zullen eveneens in nauwe samenwerking met de schoolbesturen worden uitgevoerd

Vervolg voorgesteld raadsbesluit

Aanleiding en doel

In 2021 is het 'Integraal toekomstperspectief accommodaties bewegingsonderwijs en binnensport' (werktitel en verder te noemen: 'IABB') opgesteld. Uw raad heeft hier in uw vergadering van 22 december 2021 kennis van genomen (zaak 509681-2021). Naast de maatregelen die nodig zijn om te komen tot een toekomstbestendige portefeuille van gymzalen en andere binnensportaccommodaties, is in het IABB een aantal kwaliteitsimpulsen voorgesteld om via beperkte ingrepen de kwaliteit van een beperkt aantal bestaande accommodaties voor bewegingsonderwijs te verbeteren. Een van deze kwaliteitsimpulsen betreft de verbetering van de akoestiek. Een goede akoestiek is noodzakelijk voor een veilige werk- en lesomgeving. Slechte akoestiek van gymaccommodaties kan leiden tot klachten bij gymdocenten. De verantwoordelijkheid voor de veilige werk- en lesomgeving ligt - op basis van de Arbowetgeving - bij de eigenaar van de accommodatie. De ene keer is dit het schoolbestuur, de andere keer de gemeente. Zoals voorgesteld in het IABB, is samen met de schoolbesturen onderzoek uitgevoerd naar de akoestiek van de gymaccommodaties. Dit als vertrekpunt voor een gezamenlijk uit te voeren plan voor de verbetering van de akoestiek. Met dit voorstel vragen wij u achtereenvolgens: kennis te nemen van de bevindingen van de uitgevoerde onderzoeken, te besluiten tot de verbetering van de akoestiek in de gymaccommodaties en hiervoor het benodigde aanvullende krediet beschikbaar te stellen.

Kader

- Verordening voorziening huisvesting onderwijs gemeente Groningen 2021.
- Beleidsregel bekostiging lokalen bewegingsonderwijs gemeente Groningen.
- Integraal toekomstperspectief accommodaties bewegingsonderwijs en binnensport (IABB).

Argumenten en afwegingen

Met name bij oudere gymaccommodaties is sprake van klachten over de akoestiek. Zeker wanneer gymdocenten de hele dag werken in een gymaccommodatie met een slechte akoestiek kunnen zij gehoorproblemen ontwikkelen. Tot op heden werden de akoestiekproblemen bij gemeentelijke gymaccommodaties klacht gestuurd aangepakt: wanneer er sprake was van klachten over de akoestiek van een gymaccommodatie, werd onderzocht of deze aan de eisen voldeed. Wanneer dat niet het geval bleek, dan werd de gymaccommodatie door een gespecialiseerd bedrijf aangepakt door akoestische beplating en akoestisch doek aan te brengen. Op deze wijze zijn sporthal Beijum en de gymzalen Multatulistraat, Ossehoederstraat, Vestdijklaan en Kiel aangepast.

In het IABB is een structurele aanpak voorgesteld, door samen met de schoolbesturen een plan op te stellen voor het onderzoek naar en de verbetering van de akoestiek. Omdat er onvoldoende inzicht was in de omvang van de klachten over akoestiek, was in het IABB vooralsnog uitgegaan van het verbeteren van ca. 10 gymzalen/ zaaldelen van de gemeente. Dit betreft ca. 15% van de gemeentelijke gymaccommodaties. Met een indicatieve investering van ca. € 30.000 per gymzaal/ zaaldeel was in het IABB uitgegaan van een indicatieve investering van ca. € 300.000, -. In het IABB is ervan uitgegaan dat de schoolbesturen zelf de benodigde aanpassingen van hun eigen gymaccommodaties bekostigen.

Onderzoek akoestiek

Om te komen tot een gezamenlijk plan van gemeente én schoolbesturen is een opdrachtgeversoverleg ingericht met vertegenwoordigers van het Vastgoedbedrijf, Sport050 en een aantal schoolbesturen. In dit opdrachtgeversoverleg is de opdracht voor het onderzoek naar de akoestiek van de gymaccommodaties opgesteld en is aan een onafhankelijk adviseur opdracht verstrekt voor de uitvoering van het onderzoek. Ca. 40% van de gymaccommodaties van de gemeente zijn onderzocht. Dit betrof de gymaccommodaties waarvan redelijkerwijs werd verwacht dat deze qua akoestiek tekortschieten. Ook zijn alle schoolbesturen uitgenodigd gebruik te maken van het geclusterd uit te voeren onderzoek naar hun eigen gymaccommodaties. De schoolbesturen OOG, CSG, GSG en Willem Lodewijk Gymnasium hebben gebruik gemaakt van dit aanbod. Zij hebben in totaal 19 gymaccommodaties met 27 zaaldelen (ca. 45% van de accommodaties) aangedragen voor het onderzoek.

In de onderzochte gymaccommodaties is de nagalmtijd gemeten. De resultaten van de metingen zijn getoetst aan de voorschriften van de Arbocatalogus. De Arbocatalogus verwijst naar de richtlijnen uit het 'Handboek Sportaccommodaties' van NOC-NSF. Uit de uitgevoerde metingen blijkt dat ca. 90% van de gymaccommodaties van de gemeente (21 van de 24 onderzochte zaaldelen) niet voldoet aan de gestelde norm. Dat is aanzienlijk meer dan de in het IABB ingeschatte 10 gymzalen/ zaaldelen. Van de onderzochte gymaccommodaties in eigendom van de schoolbesturen, voldoen er 15 gymaccommodaties (21 zaaldelen) niet aan de norm.

Aanpassing en kosten

Van iedere zaal waarvan uit de metingen bleek dat de akoestiek er niet toereikend was, is een advies opgesteld voor de te treffen maatregelen om de akoestiek zo veel als mogelijk (wat redelijkerwijs haalbaar is) binnen de norm te krijgen. Vervolgens zijn op basis van algemene kostenkengetallen de indicatieve kosten van deze maatregelen geraamd. De geraamde kosten voor de aanpassing van de onderzochte accommodaties die eigendom van de gemeente zijn, bedragen ca. € 860.000, - dit is inclusief de kosten voor onderzoek, advies en begeleiding, onvoorziene kosten en btw. Daarnaast kan op basis van de resultaten van de uitgevoerde metingen worden verondersteld dat ook bij een aantal niet onderzochte gymaccommodaties sprake zal zijn van tekortkomingen in de akoestiek. Een inschatting van deze aanvullende kosten leidt tot een raming van de maximale kosten voor de aanpassing van de gymaccommodaties van de gemeente van € 1,1 tot € 1,3 miljoen. Ook de gymzalen die eigendom zijn van derden en door de gemeente worden gehuurd voor bewegingsonderwijs zijn hierin meegenomen.

De kosten voor de aanpassing van de onderzochte accommodaties die eigendom zijn van de schoolbesturen, bedragen ca. € 500.000, - dit is inclusief kosten voor onderzoek, advies en begeleiding, onvoorziene kosten en btw. Ook voor de gymaccommodaties die eigendom zijn van de schoolbesturen kan worden verondersteld dat ook hier bij deel van de niet onderzochte gymaccommodaties sprake zal zijn van tekortkomingen. De maximale kosten voor aanpassing van de gymaccommodaties van de schoolbesturen, inclusief de hierboven genoemde investering, zijn indicatief geraamd op € 1 tot € 1,2 miljoen.

Voorstel stimuleringsregeling schoolbesturen

Om schoolbesturen te stimuleren hun eigen accommodaties ook aan te passen door de akoestiek te verbeteren en daarmee een veilige lesomgeving voor alle gymdocenten en leerlingen te realiseren, stellen wij voor de schoolbesturen tegemoet te komen in de kosten. Hierbij wordt het volgende voorgesteld:

- a. De gemeente vergoedt 50% van de kosten voor onderzoek, begeleiding van de geclusterde aanbesteding, en verbetermaatregelen, tot een maximum van € 15.000 (incl. btw) per zaaldeel. Dit betekent een maximum van
- b. € 15.000, - per gymzaal (één zaaldeel), € 30.000, - per sportzaal (twee zaaldelen) en € 45.000, - per sporthal (drie zaaldelen);
- c. Voor de gymzalen die in de huidige tranche (2020-2023) en eerstvolgende tranche van het nieuwe Scholenplan Groep/ IHP (2024-2027) worden vervangen, wordt in onderling overleg afgewogen of een investering in de verbetering van de akoestiek gezien de beperkte resterende levensduur nog zinvol is;
- d. Voor de aan te passen gymaccommodaties moet met de rapportage van een onderzoek worden aangetoond dat de akoestiek momenteel niet voldoet;
- e. De aanpassing van de gymaccommodaties wordt geclusterd aanbesteed. De voorkeur van de gemeente is dat schoolbesturen ook gebruik maken van deze geclusterde aanbesteding, ze moeten zich hier uiterlijk 1 juni 2024 voor aanmelden. Het opdrachtgeversoverleg wordt betrokken bij het voorbereiden en organiseren van de aanbesteding. Schoolbesturen kunnen er ook voor kiezen de maatregelen zelf aan te besteden. De kosten voor de zelfstandig uit te voeren aanbesteding komen dan niet voor vergoeding door de gemeente in aanmerking. Dan komen alleen de kosten voor het onderzoek en de uitvoering van de maatregelen voor vergoeding in aanmerking;
- f. Schoolbesturen zijn zelf verantwoordelijk voor de opdrachtverstrekking en begeleiding van de uitvoering van de maatregelen;
- g. Na de aanpassing moet met een rapportage van een controlemeting worden aangetoond dat de akoestiek na aanpassing aan de normen voldoet;
- h. De aanvraag voor een bijdrage moet voor 1 juni 2024 zijn gedaan en de werkzaamheden moeten uiterlijk 1 januari 2027 zijn uitgevoerd.
- i. Deze regeling is ook – met terugwerkende kracht van toepassing voor schoolbesturen die in de afgelopen 5 jaren (vanaf 1-1-2018) zelf hebben geïnvesteerd de verbetering van de akoestiek.

Realisatie aanpassingen akoestiek

De uitvoering van de maatregelen wordt samen door het opdrachtgeversoverleg geclusterd voorbereid en aanbesteed. In een op te stellen programma van eisen wordt, naast de vereiste akoestische eisen, ook de gewenste uitstraling van de akoestische beplating gedefinieerd ('Look and Feel'). Ervaringen die zijn opgedaan bij de al aangepakte gymaccommodaties worden meegenomen in het programma van eisen en de aanbestedingsstrategie

Maatschappelijk draagvlak en participatie

Voorliggend voorstel is in nauwe samenspraak met de schoolbesturen, vertegenwoordigd in het opdrachtgeversoverleg, tot stand gekomen. Het voorstel is vervolgens voorgelegd aan en besproken in het breed besturenoverleg (BBO). Het BBO heeft op 11 december 2023 ingestemd met het voorstel.

De Adviescommissie voor de Sport en de Sportkoepel zijn geïnformeerd over de voorgestelde aanpak

Financiële consequenties

Voor de aanpassing van de gemeentelijke gymaccommodaties is het noodzakelijk het incidenteel beschikbaar gestelde budget van € 0,3 miljoen voor aanpassingen aan de gymaccommodaties van de gemeente zelf op te hogen naar de benodigde € 1,1 tot € 1,3 miljoen. Omdat de schoolbesturen in principe zelf de zorgplicht hebben om hun accommodaties aan te passen stellen we voor hier alleen de voorgestelde stimuleringsregeling toe te passen met een maximale investering van de gemeente van circa € 600.000, - als alle schoolbesturen gebruik maken van aan de regeling. Hiermee is een totaal krediet benodigd van maximaal € 1,9 miljoen.

Dekking

In Programma 3, Onderwijs (onderwijshuisvesting) is tijdelijk ruimte ontstaan door het later activeren van verwachte investeringen. Doordat projecten later in de tijd gereed zijn dan eerder gedacht, schuiven de structurele lasten in de tijd naar achteren. In de komende jaren zijn de totale structurele lasten daardoor lager en is er sprake van incidentele vrijval van kapitaallasten. Omdat de al beschikbaar gestelde € 0,3 miljoen op basis van onze eerste inschattingen verre van toereikend is, stellen wij uw raad voor om de vrijval kapitaallasten te benutten door € 1,6 miljoen aanvullend budget beschikbaar te stellen. Zodat alsnog invulling gegeven kan worden aan de al in het IABB verstrekte opdracht voor het verbeteren van akoestiek in gymzalen. Dit heeft geen effect op de verdere uitvoering van het Scholenplan Gro-up/ IHP en het IABB uit de tranches I en II waar de middelen al voor beschikbaar zijn gesteld. Gezien onze wens om het Arboprobleem op zo kortmogelijke termijn aan te pakken betrekken we de incidentele vrijval niet bij de integrale afweging van de begroting 2025. Als we dat zouden doen en daarop wachten dan zal dit leiden tot ongewenste vertraging van de verbetering van de akoestiek.

Gezien de aard van de aanpassingen moeten we de kosten activeren als inventaris en afschrijven in 10 jaar. We stellen voor om de al beschikbaar gestelde € 0,3 miljoen vanuit het IABB en de aanvullende € 1,6 miljoen toe te voegen aan de reserve materiële vaste activa. De jaarlijkse kapitaallast van € 223.250, - wordt gedekt door een jaarlijkse onttrekking aan de bekleemde reserve materiële vaste activa, na het (verwachte) jaar van gereedkomen.

Begrotingswijzigingen

Begrotingswijziging 2024									
Verbetering akoestiek gymaccommodaties									
Betrokken directie(s)	Vastgoedbedrijf								
Naam voorstel	Verbetering akoestiek gymaccommodaties								
Besluitvorming (orgaan + datum)	Raad								
Incidenteel / Structureel	Incidenteel								
Soort wijziging	Exploitatie								
Financiële begrotingswijziging							Bedragen x 1.000 euro		
Deelprogramma	Programma	Directie	I/S	Lasten	Baten	Saldo voor res. mut.	Toev.res.	Onttr. res.	Saldo na res. mut.
03.2 Onderwijs	03 Vitaal en Sociaal	Dir. Vastgoedbedrijf	I	-1.900		1.900	1.900		0
TOTALEN BEGROTINGSWIJZIGING				-1.900	0	1.900	1.900	0	0

Begrotingswijziging Investerings 2024							
Verbetering akoestiek gymaccommodaties							
Betrokken directie(s)	Vastgoedbedrijf						
Naam voorstel	Verbetering akoestiek gymaccommodaties						
Besluitvorming (orgaan + datum)	Raad						
Incidenteel / Structureel	Incidenteel						
Soort wijziging	Investering						
Financiële begrotingswijziging							Bedragen x 1.000 euro
Deelprogramma	Programma	Directie	I/S	Lasten	Baten	Saldo te activeren	
03.2 Onderwijs	03 Vitaal en Sociaal	Dir. Vastgoedbedrijf	I	1.900		1.900	
TOTALEN BEGROTINGSWIJZIGING				1.900	0	1.900	

Overige consequenties

Bij uitvoering van de maatregelen zoeken we de verbinding met de maatregelen uit het Scholenplan Gro-up/ IHP, dat naar verwachting in Q2-2024 ter vaststelling aan uw raad wordt voorgelegd.

Vervolg

Na toekenning van het voor de uitvoering benodigde krediet, worden de nog niet onderzochte gymaccommodaties onderzocht. Na aanbesteding van de werkzaamheden gaan wij ervan uit dat de maatregelen, al dan niet in tranches, vanaf de tweede helft van 2024 kunnen worden uitgevoerd.

Lange Termijn Agenda

Januari 2024.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

burgemeester,
Koen Schuiling

secretaris,
Christien Bronda

Dit raadsvoorstel is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.